

Full diocesà

18 de febrer del 2024

p4 i p5 —Efatà, òrgan de la Delegació de Catequesi

p6 i p7 —Missatge del Sant Pare per a la Quaresma 2024

Cal que preguem per la pluja

NOTA EPISCOPAL. Fa temps que no plou amb la suficient regularitat i quantitat, de tal manera que la secada afecta moltes poblacions, que han vist compromès o limitat l'ús de l'aigua per a la vida quotidiana, així com per a la indústria, la ramaderia o l'agricultura, fent-se cada dia més àmplia la població afectada. Aquesta situació ens fa més conscients del valor i de la necessitat de l'aigua, del do de l'aigua.

De diverses maneres, en cada un dels nostres bisbats, hem animat els fidels a demanar amb perseverança a Déu el do de la pluja que tant necessita la nostra societat.

De nou, convidem tots els cristians a intensificar aquesta petició, tant en la pregària personal com en la comunitària,

confiant que el Pare del cel donarà coses bones als qui les hi demanen (cf. Mt 7,11).

De la mateixa manera els invitem, així com a tots els membres de la societat, a valorar el do preciós de l'aigua i a fer-ne un ús responsable, com una expressió més del nostre compromís envers la conservació de la natura, avançant en una veritable ecologia integral.

Aquesta dificultat, que ens ateny a tots, és una oportunitat per a viure més conscientment l'austeritat, el valor del sacrifici personal, la generositat i la solidaritat.

Tarragona, 2 de febrer del 2024

«L'Esperit empenyé Jesús cap al desert, on passà quaranta dies temptat per Satanàs»

Diumenge I de Quaresma / Cicle B

Lectura del llibre del Gènesi

Déu digué a Noè i als seus fills: «Jo faig la meva aliança amb vosaltres, amb els vostres descendents i amb tots els éssers animats que hi ha amb vosaltres, els ocells, el bestiar i tots els animals domèstics i feréstecs que han sortit de l'arca. Jo faig amb vosaltres aquesta aliança meva: La vida no serà mai més exterminada per l'aigua del diluvi, no hi haurà mai més cap diluvi que devasti la terra.»

Déu digué: «El signe d'aliança que poso entre jo i vosaltres i tots els éssers animats que hi ha amb vosaltres per totes les generacions és aquest: posaré el meu arc en els núvols com a signe de la meva aliança entre jo i la terra. Quan cobriré la terra de nuvolades i apareixerà l'arc entre els núvols, em recordaré de l'aliança que hi ha entre jo i vosaltres i tots els éssers animats; l'aigua no formarà més un diluvi que faci desaparèixer tot rastre de vida.»

(9,8-15)

Salm responsorial

Tot el vostre obrar, Senyor, és fruit d'amor fidel per als qui guarden la vostra aliança.

[24]

Lectura de la primera carta de sant Pere

Estimats: Crist morí una vegada per raó dels pecats. Ell, el just, va morir pels injustos, per conduir-nos a Déu. El seu cos va ser mort, però per l'Esperit fou retornat a la vida. Per això anà a dur la seva proclama als esperits empresonats, que s'havien resistit a creure en temps de Noè, quan la paciència de Déu esperava, mentre preparaven l'arca. En aquella arca se salvaren a través de l'aigua unes poques persones, vuit en total, i l'aigua prefigurava el baptisme que ara us salva, i que no consisteix a deixar net el cos, sinó a demanar a Déu una consciència bona gràcies a la resurrecció de Jesucrist, que se n'anà al cel, va rebre la submissió de les potestats i dels estols angèlics i està a la dreta de Déu.

(3,18-22)

Lectura de l'evangelí segons sant Marc

En aquell temps, l'Esperit empenyé Jesús cap al desert,

on passà quaranta dies temptat per Satanàs. Viví entre els animals feréstecs i l'alimentaven els àngels.

Després d'haver estat empresonat Joan, Jesús es presentà a Galilea predicant la bona nova de Déu; deia: «Ha arribat l'hora i el regne de Déu és a prop. Convertiu-vos i creieu en la bona nova.»

(1,12-15)

«Déu digué a Noè i als seus fills: “Jo faig la meva aliança amb vosaltres, amb els vostres descendents i amb tots els éssers animats que hi ha amb vosaltres, els ocells, el bestiar i tots els animals domèstics i feréstecs que han sortit de l'arca”»

«Convertiu-vos i creieu en l'evangelí»

Marcel Nsanzineza, prev.

Celebrem el primer diumenge de Quaresma, amb l'experiència del desert per a Jesús. La Quaresma és temps d'escolta de la Paraula de Déu i de conversió, de preparació i de memòria del baptisme, de reconciliació amb Déu i amb els germans, de recurs més freqüent a les «armes de la penitència cristiana»: la pregària, el dejuni i l'almoïna (cf. Mt 6,1-6.16-18) (cf. *Directorio de la piedad popular*, § 124).

L'Evangeli de sant Marc i la litúrgia ens fan escoltar la història de l'estada de Jesús al desert. Mateu i Lluc en els seus evangelis parlen de tres temptacions que detallen. Marc, sempre més breu, es limita a unes poques paraules: Jesús és temptat per Satanàs. Aquestes temptacions al desert són com l'anunci del que haurà d'afrontar al llarg del seu ministeri. Són tots aquells moments en què Jesús va haver de dir no al que se li ofería i que no corresponia a la seva missió, tots aquells moments en què va haver de fer la tria de la fidelitat al seu Pare.

El que va viure Jesús durant la seva estada al desert i els anys següents ens ha d'ajudar a entendre el sentit del procés quaresmal. ¿No ens hem de sentir interpel·lats, en el nostre context de vida actual, a revisar, per a entendre millor el compromís del nostre baptisme, els compromisos que caracteritzen la nostra vida? ¿No hem de conformar més la nostra vida a l'Evangeli, on s'expressa la voluntat de Déu per a nosaltres? Al desert, Jesús va ser servit pels àngels: ¿no hem d'escoltar, en la pregària, l'Esperit que ens recorda la nostra confirmació i els seus dons, renovar en nosaltres aquesta certesa que la gràcia de Déu ens dona força, audàcia, coratge per a romandre fidels a ell?

Tan bon punt Jesús surt del desert, comença a anunciar la Paraula, convida la multitud, ens invita a dues actituds essencials: *convertir-se i creure en l'Evangeli!*

La imatge

Un ocellot ombrívol acompanya Jesús al desert. Un ésser així més aviat el distreu del trobament amb el Pare i amb si mateix per a la missió que l'Esperit li ha marcat. I Jesús no es fa enrere.

Tothom té deserts i diables: aquell o allò que fa per desviar-nos de les opcions preses. Caure en la temptació ens fa infidels al camí traçat. Si escoltem bé, tindrem àngels que ens serviran.

La temptació de Crist (1120-1145)

Agenda

Lit. hores: Setmana I

19 dilluns

—Sant Àlvar de Cordova, dominic
Jm 1,1-11/Salm 118/Mc 8,11-13

20 dimarts

—Sts. Nemesi i Potami, mrs.
Jm 1,12-18/Salm 93/Mc 8,14-21

21 dimecres

Festa de la Misteriosa Llum, a Manresa
—Sant Pere Damià, bisbe i dr.
Jl 2,12-18/Salm 50/2C 5,20-6,2/Mt 6,1-6.16-18

22 dijous

La càtedra de Sant Pere Apòstol
Dt 30,15-20/Salm 1/Lc 9,22-25

23 divendres

Dia d'abstinència
—Sant Policarp, bisbe i mr.
—Sant Florenci, confessor
Is 58,1-9a/Salm 50/Mt 9,14-15

24 dissabte

—Sant Sergi, monjo i mr.
Is 58,9b-14/Salm 85/Lc 5,27-32

25 diumenge II de Quaresma / Cicle B

Gn 9,8-15/Salm 24/1Pe 3,18-22/
Mc 1,12-15

Número 90

Delegació de catequesi: catequesi@bisbatvic.org – Telèfon 647 13 12 28

Un racó de pregària

La pregària, l'almoïna i el dejuni són tres elements importants del camí quaresmal. Per això us proposem de construir un petit racó de pregària a les nostres cases. Per a fer-lo necessitarem elements molt senzills que podem trobar fàcilment (vegeu la llista del dibuix).

Començarem fent uns talls a la capsa seguint l'esquema. Un és per a passar-hi la tapa; serà al mig i endarrere. El següent serà a l'esquerra; haurà de ser rodó per a posar-hi el pot de iogurt. I l'últim, a la dreta, per a posar-hi el full de les pregàries.

Després de fer això folrarem el centre de la capsa de sabates. Retallarem una creu de cartolina daurada i l'enganxarem a la cara de la capsa que podem veure.

Enganxarem la imatge de Jesús a la tapa. Si voleu, podeu folrar-la del mateix paper que la capsa. També podeu canviar la imatge en començar la Setmana Santa (en trobareu diversos models a l'enllaç).

Finalment, posarem unes quantes flors dins el pot de iogurt i el fullet de pregàries a l'espai corresponent.

Per a fer el fullet de pregària us proposem doblegar un full en tres parts i en cada un dels espais posar-hi una pregària coneguda pels infants: el parenostre, l'avemaria, alguna pregària de perdó... Una altra possibilitat és donar cada diumenge o cada dia de la sessió de catequesi una pregària als infants perquè la puguin resar durant la setmana. Trobareu propostes i imatges a l'enllaç:

Materials catequesi | Bisbat de Vic (bisbatvic.org)

L'activitat és extreta del llibre *72 domingos y fiestas. Actividades para descubrir el Evangelio*, d'Anne Gravier, colección ABBA, 13, Editorial CCS 2002.

MODELS DE PREGÀRIES

Pregària de perdó

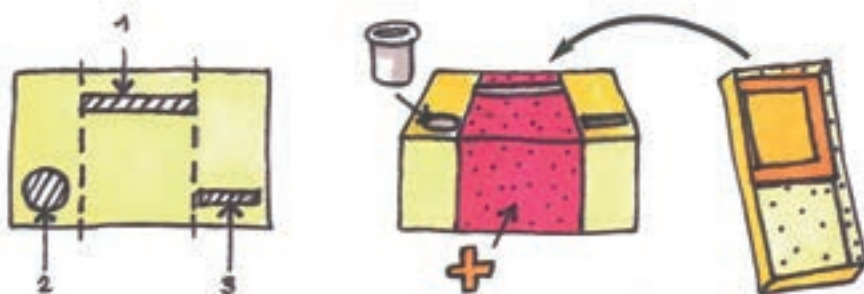
Jesús,
sé que he actuat malament,
sé que no he fet el que tu m'ensenyes,
el que esperes de mi.
Sé també que m'estimes
i per això em sap greu d'haver-ho fet.
Per això et demano perdó
i et demano que m'ajudis
a no tornar a actuar així,
i a ser sempre com tu.

Pregària de Quaresma

Pare,
ens estem preparant per a celebrar
que Jesús ens ha estimat del tot
i que ha ressuscitat per donar-nos Vida.
Sé que no em recordo prou de tu ni de Jesús,
que no prego prou,
que no estimo de veritat a tothom.
Aquest dies de Quaresma, Pare,
ajuda'm a ser com Jesús ens ensenya,
per a poder celebrar la Pasqua amb alegria.

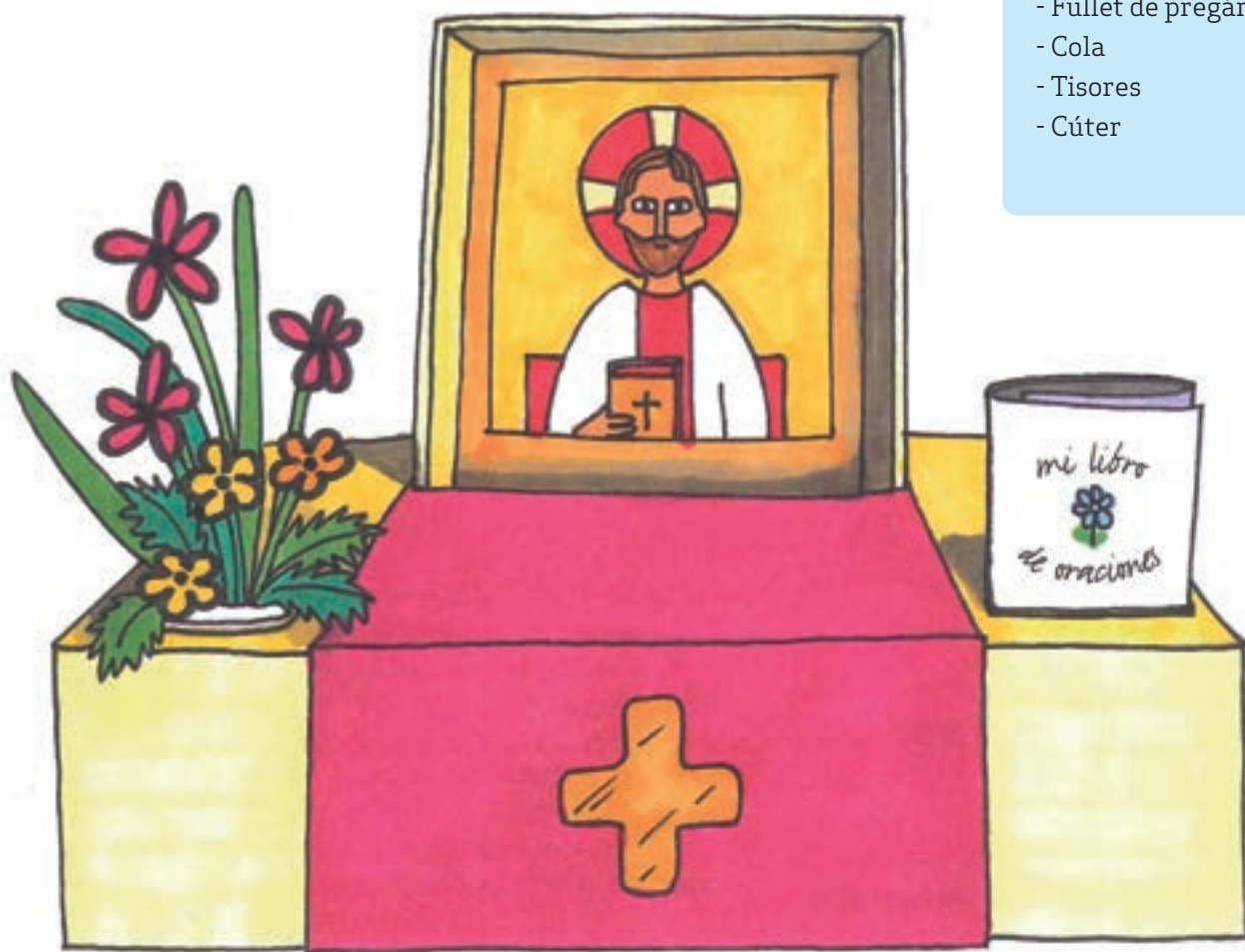
(*Pregàries per mirar endavant*, col·lecció Celebrar, 45, Centre de Pastoral Litúrgica)

També us pot servir, a Youtube: *Catequízis. La habitación secreta*. Juan Manuel Coteló.

MATERIAL

- Una capsa de sabates de cartró
- Un full de paper bonic per a folrar la capsa, millor d'un sol color
- Cartolina daurada
- Un pot buit de iogurt
- Imatge de Jesús
- Fullet de pregàries
- Cola
- Tisores
- Cúter

Agenda de formació del catequista 2024

- JORNADA DIOCESANA DE CATEQUESI:
Jorba, 16 de març (inscripcions obertes)
- JORNADES DE RESPONSABLES DE CATEQUESI:
Barcelona, 28 i 29 de juny.
- JORNADA INTERDIOCESANA DE CATEQUESI:
Tarragona, 8 i 10 de novembre

Servei de llibreria de catequesi

Al Casal de l'Església de Manresa. Podeu fer-hi comandes, que us arribaran amb el Full (tel. 93 875 32 03 / despatx-inter-manresa@bisbatvic.org).

Subscripcions a la revista Catequesi:

edicions@sic-catequesi.cat

A través del desert Déu ens guia a la llibertat

Fragments del missatge del Sant Pare per a la Quaresma 2024

Quan el nostre Déu es revela, comunica llibertat: «Jo soc el Senyor, el teu Déu, que t'he fet sortir de la terra d'Egipte, d'un lloc d'esclavatge» (Ex 20,2). Així s'obre el Decàleg donat a Moisès al mont Sinaí. El poble sap prou bé de quin èxode parla Déu; l'experiència de l'esclavatge encara està impresa en la seva carn. Rep les deu paraules en el desert com a camí de llibertat. Nosaltres les anomenem «manaments», subratllant la força d'amor amb què Déu educa el seu poble. La crida a la llibertat és, en efecte, una crida vigorosa. No s'esgota en un esdeveniment únic, perquè madura durant un camí. De la mateixa manera que Israel al desert duu encara Egipte dins seu —de fet, sovint troba a faltar el passat i murmura contra el cel i contra Moisès—, també avui el poble de Déu duu dins seu lligams opressors que s'ha de decidir a abandonar. Ens n'adonem quan ens falta l'esperança i vaguem per la vida com en un erm desolat, sense una terra promesa vers la qual encaminar-nos junts. La Quaresma és el temps de gràcia en què el desert torna a ser —com anuncia el profeta Osees— el

lloc del primer amor (cf. Os 2,16-17). Déu educa el seu poble perquè abandoni els esclavatges i experimenti el pas de la mort a la vida. Com un espòs ens atrau novament cap a ell i xiuxiueja paraules d'amor als nostres cors.

L'èxode de l'esclavatge a la llibertat no és pas un camí abstracte. Perquè la nostra Quaresma sigui també concreta, el primer pas és voler veure la realitat. Quan a la bardissa ardent el Senyor va atraure Moisès i li va parlar, es revelà immediatament com un Déu que veu i sobretot escolta: «He vist l'opressió del meu poble a Egipte i he sentit com clama per culpa dels seus explotadors. Conec els seus sofriments; per això he baixat a alliberar-lo del poder dels egipcis i fer-lo pujar des d'Egipte cap a un país bo i espaiós, un país que regalima llet i mel» (Ex 3,7-8). També avui arriba al cel el crit de tants germans i germanes oprimits. Preguntem-nos: ens arriba també a nosaltres? Ens sacseja? Ens commou? Molts factors ens allunyen els uns dels altres, negant la fraternitat que ens uneix des de l'origen.

En el meu viatge a Lampedusa, davant la globalització de la indiferència vaig plantejar dues preguntes, que són cada vegada més actuals: «On ets?» (Gn 3,9) i «On és el teu germà?» (Gn 4,9). El camí quaresmal serà concret si, en escoltar-les de nou, confessem que seguim sota el domini del faraó. És un domini que ens deixa exhaustos i ens fa tornar insensibles. És un model de creixement que ens divideix i ens roba el futur; que ha contaminat la terra, l'aire i l'aigua, però també les ànimes. Perquè, si bé amb el baptisme ja ha començat el nostre alliberament, queda en nosaltres una inexplicable enyorança de l'esclavatge. És com una atracció cap a la seguretat del que ja s'ha vist, en detriment de la llibertat.

Voldria assenyalar-vos un detall de força importància en el relat de l'Èxode: és Déu qui veu, qui es commou i qui allibera; no pas Israel qui ho demana [...]. Preguntem-nos: desitjo un món nou? Estic disposat a trencar els compromisos amb el món vell? [...]

A diferència del faraó, Déu no vol súbdits, sinó fills. El desert és l'espai en què la nostra llibertat pot madurar en una decisió personal de no tornar a caure en l'esclavatge. Per

Quaresma, trobem nous criteris de judici i una comunitat amb la qual podem emprendre un camí que no havíem recorregut mai abans.

Això implica una lluita, que el llibre de l'Èxode i les temptacions de Jesús al desert ens narren clarament. A la veu de Déu, que diu: «Ets el meu Fill, el meu estimat» (Mc 1,11) i «No tinguis altres déus fora de mi» (Ex 20,3), s'oposen de fet les mentides de l'enemic. Més temibles que el faraó són els ídols; podríem considerar-los com la seva veu en nosaltres. Sentir-se omnipotents, ser reconeguts per tothom, prendre avantatge sobre els altres: tot ésser humà sent en el seu interior la seducció d'aquesta mentida. Per això, podem aferrar-nos als diners, a certs projectes, idees, objectius, a la nostra posició, a una tradició i fins i tot a algunes persones. Aquestes coses, en lloc d'impulsar-nos, ens paralitzaran; en lloc d'unir-nos, ens enfrontaran. Hi ha, però, una nova humanitat: la dels petits i els humils que no han sucumbit a l'encant de la mentida. Mentre que els ídols fan tornar muts, cecs, sords, immòbils a qui els serveixen (cf. Sl 115,8), els pobres d'esperit estan

immediatament oberts i ben disposats; són una força silenciosa del bé que guareix i sosté el món.

És hora d'actuar, i per Quaresma actuar és també aturar-se. Aturar-se en pregària, per a acollir la Paraula de Déu, i aturar-se com el samarità, davant el germà ferit. L'amor a Déu i al proïsme és un únic amor. No tenir altres déus és aturar-se davant la presència de Déu en la carn del proïsme. Per això la pregària, l'almoïna i el dejuni no són tres exercicis independents, sinó un únic moviment d'obertura, de buidament: fora els ídols que ens angoixen, fora els aferraments que ens empresonen. Aleshores el cor atrofiat i aïllat es despertarà [...].

La forma sinodal de l'Església, que en aquests últims anys estem redescobrint i cultivant, suggereix que la Quaresma sigui també temps de decisions comunitàries, de petites i grans decisions a contracorrent, capaces de modificar la quotidianitat de les persones i la vida d'un barri: els hàbits de compra, la cura de la creació, la inclusió dels invisibles o els rebutjats. [...]

La Notícia

Exercicis espirituals del Seminari Interdiocesà

Del 28 de gener al 2 de febrer es van fer els exercicis espirituals dels seminaristes del Seminari Major Interdiocesà de Catalunya, amb alguns preveres i amb els formadors.

Van tenir lloc a Jesús (Tortosa), a la casa de les Religioses de la Companyia de Santa Teresa (Teresianes de Sant Enric d'Ossó).

Van ser predicats pel bisbe de Tortosa, Mons. Sergi Gordo, amb un recorregut que unia el projecte ignasià dels exercicis de conversió i discerniment amb elements pastorals de la vida sacerdotal dels qui es preparen per a rebre el ministeri.

El darrer dia van tenir l'audició del moviment final de la Simfonia núm. 2 de Gustav Mahler, titulat «Resurrecció».

El parenostre, síntesi de tot l'evangeli

Romà Casanova, bisbe de Vic

En la Quaresma de l'any dedicat a la pregària com a preparació per al Jubileu del 2025, fora bo que, seguint les indicacions del sant pare Francesc, «féssim del parenostre, l'oració que Jesús ens ensenyà, el programa de vida de cada un dels seus deixebles». De fet, el parenostre, com diu Tertul·lià, és «la síntesi de tot l'evangeli». En la pregària del Senyor s'hi troben els grans misteris de la fe cristiana, i la seva eficàcia espiritual és gran: «No hi manca absolutament res del que ha de constituir la nostra oració i la nostra súplica; no hi ha res que no estigui inclòs en aquest veritable compendi de la doctrina celestial» (St. Cebrià de Cartago).

Fer ús d'aquesta oració equival a pregar en nom de Jesús

El parenostre és la pregària dels cristians que va brollar del cor i dels llavis de Jesucrist, el nostre Mestre i Senyor. Els creients en ell l'han de fer seva quotidianament. Ningú no es pot sentir estrany, sigui quina sigui la seva situació vital, recitant-la de cor. En els evangelis veiem com la pregària per excel·lència dels cristians és presentada en dos contextos diversos: en l'evangeli de Mateu (6,5-25), en el marc del Sermó de la Muntanya; i en Lluc (11,1-13), com a fruit d'una petició dels deixebles: *Senyor, ensenyeu-nos a pregar*. El primer context pot ajudar aquells que de petits han après a resar però tenen el perill de la rutina; en canvi, en el relat lucà sembla ser per a unes persones que s'han d'aplicar a pregar i necessiten ser animats a fer-ho. Sigui com sigui, el parenostre és per a tothom el regal de Crist. A més, fer ús d'aquesta oració equival a pregar en nom de Jesús. És l'escola primera de pregària.

La pregària de Jesús s'inicia amb la paraula «Pare». En aquesta hi ha tota la riquesa de l'Evangeli. Quin, si no, és el centre de la predicació de Jesús? Ell ensenya als seus dei-

xebles —a nosaltres també!— a adreçar-se confiadament a la deïtat amb la paraula «pare»; però, encara més, fent-ho com ell quan parlava amb el seu Pare, dient-li *Abbà*. Aquesta paraula de la llengua aramea és la mateixa que pronunciava Jesús pregant al Pare, amb la mateixa confiança i el mateix vocable que un nen s'adreça al seu progenitor des que comença a parlar. El nostre Mestre, doncs, ens immergeix en la seva pregària confiada al Pare del cel. Tot i això, l'hem de recitar amb el temor propi del respecte reverent, conscients sempre de la gosadia que significa dirigir-nos a Déu dient-li pare. L'Esperit, però, ve sempre en ajuda de la nostra feblesa i, per això, podem dir des de la nostra condició de fills: *Abbà-Pare* (Ga 4,6-7).

